

Spm. nr. S 3579

Til justitsministeren (10/6 03) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Vil ministeren udarbejde en retlig vurdering af legaliteten af det kompromis, der er indgået i EU's ministerråd vedrørende bøderne for italienske bønders vedvarende overskridelser af mælkekvoterne?«

Begrundelse

Der er tale om en vedtagen ordning, som Italien vedvarende og systematisk har undladt at leve op til – modsat alle andre lande. Med kompromiset undvandes bødernes virkning med tilbagevirkende kraft. De bønder og de lande, der har levet op til reglerne, føler sig med god grund til grin, jf. de berettigede protester fra Landbrugsrådet. Det er svært at se, på hvilken måde Ministerrådet har hjemmel til at blande sig i en sag, som føres af Kommissionen og ved EF-Domstolen. Svaret har stor principiel betydning for, om EU skal styres gennem gidseltagning og mafia-metoder, eller om EU skal være et retssamfund. Det er så vidt spørgeren har forstået, ikke regeringens holdning at forbrydelse skal betale sig – men det gælder måske ikke i den aktuelle sag.

Svar (25/6 03)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Da spørgsmålet vedrører en beslutning, som er truffet i ECOFIN-rådet og således hører under Finansministeriets ressort, har Justitsministeriet til brug for besvarelsen indhentet følgende bidrag fra Finansministeriet:

»Rådet (ECOFIN) nåede på mødet den 3. juni 2003 til enighed om en italiensk statsstøtteordning for italienske mælkeproducenter som forenelig med fællesmarkedet. Danmark og et enkelt andet medlemsland undlod dog at stemme. Rådet forventes at træffe formel beslutning inden udgangen af juni 2003.

Italienske mælkeproducenter har produceret mere mælk end tilladt efter deres mælkekvoter i årene fra 1995-1996 til 2001-2002. De er derfor pålagt at betale mælkeafgifter på i alt 1.386.475.250 euro til EU. Den italienske stat har betalt en stor del af dette beløb, men har undladt at opkræve afgifterne fra mælkeproducenterne,

der derfor nu har en gæld på ca. 650 mio. euro til de italienske myndigheder.

Ifølge beslutningsforslaget anser Rådet det for foreneligt med fællesmarkedet, at Italien tillader en rentefri betalingsordning for alle berørte italienske mælkeproducenters gæld til den italienske stat over en 14-årig periode med lige store årlige tilbagebetalingsrater, startende fra 1. januar 2004. Tilladelsen til at yde statsstøtte i form af den rentefrie afdragsordning til de italienske mælkeproducenter er betinget af, at den italienske stat betaler EU det beløb, som endnu ikke er afregnet i forhold til EU, og renter heraf senest pr. november 2005 (vurderet til 249,6 mio. euro af Kommissionen).

Det fremgår af beslutningsforslagets præambel, at Italien påtager sig at undgå lignende problemer i fremtiden ved at anvende en ny lovgivning, der skal sikre håndhævelse af mælkekvotesystemet. Ifølge Kommissionens vurdering udgør den nye italienske lovgivning et korrekt lovgivningsmæssigt grundlag for den fremtidige administration af dette system.

I præambelen er endvidere anført, at der foreligger særlige omstændigheder – ubærlige økonomiske konsekvenser for de enkelte berørte italienske mælkeproducenter af en omgående og fuld tilbagebetaling af gælden til den italienske stat og den sociale uro som følge heraf – der begrundes, at Rådet anser den påtænkte statsstøtte til de italienske mælkeproducenter for at være forenelig med fællesmarkedet.

EF-traktatens artikel 88, stk. 2, udgør hjemmelsgrundlaget for Rådets beslutninger om tilladelse af statsstøtte. Det følger af denne bestemmelse, at hvis Kommissionen finder, at en støtte, som ydes af en stat eller med statsmidler, ikke er forenelig med fællesmarkedet, træffer den beslutning om, at den pågældende stat skal ophæve eller ændre støtteforanstaltningen inden for den tidsfrist, som Kommissionen fastsætter. På begæring af en medlemsstat kan Rådet dog med enstemmighed beslutte, at en af denne stat ydet eller planlagt støtte skal betragtes som forenelig med fællesmarkedet, hvis ganske særlige omstændigheder berettiger en sådan beslutning.

Det er ikke præciseret i bestemmelsen, hvilke omstændigheder der kan begrunde en sådan beslutning, og Rådet har derfor en betydelig skønsbeføjelse, når Rådet træffer beslutning efter artikel 88, stk. 2. Rådets skøn er underlagt EF-domstolens kontrol, men EF-domstolens praksis viser, at domstolskontrollen begrænser